

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 40, 2021

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1828](#) 07-12-2021

Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1833](#) 07-12-2021

Betekening dagvaarding in hoger beroep aan verdachte in het buitenland (Turkije).

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1832](#) 07-12-2021

Heeft hof een onjuiste uitleg gegeven aan het bestanddeel 'in staat van verminderd bewustzijn'?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1835](#) 07-12-2021

Heeft ECLI:NL:HR:2018:507 over ambtshalve beperking van het cassatieberoep in strafzaken met een samengestelde tenlastelegging gevolgen voor de wijze waarop de Hoge Raad het cassatieberoep in uitleveringszaken pleegt op te vatten?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1837](#) 07-12-2021

Afwijzing van bij appelschriftuur gedaan en ter terechtzitting in hoger beroep herhaald getuigenverzoek (twee verbalisanten), omdat verdedigingsbelang ontoereikend is onderbouwd. Afwijzing toereikend gemotiveerd?

Annotatie

[Verminderde staat van bewustzijn als bedoeld in artikel 243 Sr.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Opnieuw in gevecht storten noodweer\(exces\)?](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Verminderde staat van bewustzijn als bedoeld in artikel 243 Sr.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 7 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1832.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie met iemand van wie de dader weet dat hij in staat van verminderd bewustzijn verkeert, handelingen plegen, die mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, is bewezen verklaard, onder meer dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het bestanddeel ‘in staat van verminderd bewustzijn verkeren’ in artikel 243 Sr.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat het standpunt van de verdediging inhoudt dat voor zover het hof van oordeel is dat de seksuele handelingen wel kunnen worden bewezen, de verdachte dient te worden vrijgesproken, omdat de aangeefster niet in een toestand verkeerde waarin zij niet of onvolkomen in staat was haar wil omtrent seksuele handelingen te bepalen of kenbaar te maken.

Het hof overweegt dat uit de door het hof te bezigen bewijsmiddelen volgt dat de aangeefster vanwege de (fysieke) gevolgen van haar overmatig alcoholgebruik in een staat van verminderd bewustzijn verkeerde en door de verdediging ook niet is weersproken. Voor zover de raadsman heeft betoogd dat daarbij tevens dient vast te staan dat sprake is geweest van de omstandigheid dat de aangeefster niet of onvolkomen in staat was haar wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken berust dit op een onjuiste wetsuitleg. Immers, de delictsomschrijving van artikel 243 Sr bevat behoudens (onder meer) de bestanddelen ‘staat van bewusteloosheid’, ‘staat van verminderd bewustzijn’ en ‘staat van lichamelijke onmacht’ voorts ‘aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden’. Het hof komt in die zin tot eenzelfde bewezenverklaring als de rechtbank.

De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging is toegesneden op artikel 243 Sr en dat daarom moet worden aangenomen dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring

voorkomende begrip 'in staat van verminderd bewustzijn verkeert' is gebruikt in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling. De Hoge Raad haalt artikel 242 Sr aan en overweegt dat de klacht op de opvatting berust dat voor de bewezenverklaring van het bestanddeel 'in staat van verminderd bewustzijn verkeeren' niet alleen is vereist dat de rechter vaststelt dat de persoon met wie de in artikel 243 Sr bedoelde seksuele handelingen werden gepleegd ten tijde van die handelingen in staat van verminderd bewustzijn verkeerde, maar ook dat de rechter moet vaststellen dat die staat van verminderd bewustzijn tot gevolg heeft gehad het onvermogen van die persoon om de wil te bepalen of kenbaar te maken met betrekking tot de seksuele handelingen. De Hoge Raad oordeelt dat die opvatting onjuist is.

ANNOTATIE

Opnieuw in gevecht storten noodweer(exces)?

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 7 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1828.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie mishandeling is bewezen verklaard, over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces.

Het hof heeft ten aanzien van het beroep op noodweer en noodweerexces overwogen dat de raadvrouw zich ter terechtzitting in hoger beroep op het standpunt heeft gesteld dat de verdachte zich kan beroepen op noodweer en noodweerexces en dat hij daarom moet worden vrijgesproken van het ten laste gelegde, dan wel dient te worden ontslagen van alle rechtsvervolging. Daartoe is kort gezegd aangevoerd dat de verdachte door de aangevers is aangevallen en op diverse momenten sprake was van een noodweersituatie, waaraan hij zich niet kon onttrekken. Als gevolg van de aanval is bij hem een hevige gemoedsbeweging ontstaan waardoor hij zich – na het eindigen van de noodweersituatie – opnieuw in het gevecht heeft gestort.

Op grond van de verklaringen die zich in het dossier bevinden, een proces-verbaal met de beschrijving van de beschikbare camerabeelden en het onderzoek op de terechtzittingen in eerste aanleg en hoger beroep komt het hof tot de volgende vaststellingen en oordelen.

Op 14 april 2017 heeft in een filiaal van fastfoodketen Burger King aan het Leidseplein te Amsterdam een handgemeen plaatsgevonden waarbij enerzijds de verdachte en anderzijds aangevers de benadeelde en het slachtoffer waren betrokken. Hierbij hebben zich achtereenvolgens geweldshandelingen voorgedaan op de begane grond, op een plateau van de trap naar de eerste verdieping en op de eerste verdieping van deze horecagelegenheid. Het incident nam een aanvang toen de verdachte met zijn vriendin bij de counter stond om te bestellen. Achter hen stonden de benadeelde en het slachtoffer die hen maanden om op te schieten. Hierop ontstond een woordenwisseling tussen de verdachte en de aangevers en vervolgens enig duw- en trekwerk tussen de verdachte en de benadeelde. Hierna gaf het slachtoffer de verdachte een vuistslag in het gezicht.

Het hof merkt deze laatste handeling aan als een ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van de verdachte. Aannemelijk is dat de geweldstoepassing die de verdachte vervolgens op de begane grond en op het plateau heeft verricht noodzakelijk was voor de verdediging tegen deze aanranding en de daarop volgende geweldshandelingen van de benadeelde en het slachtoffer.

Dit geldt echter niet voor het geweld dat de verdachte ongeveer 25 seconden (na de schermutseling op het plateau) op de eerste verdieping op de benadeelde heeft toegepast. Na die schermutseling is het slachtoffer de trap naar de eerste verdieping opgelopen. Eén van de medewerkers van Burger King liep achter het slachtoffer aan, kennelijk om hem gescheiden te houden van de verdachte. Vervolgens is de verdachte achter het slachtoffer aan de trap opgerend, waarbij een omstander heeft getracht hem tegen te houden. De benadeelde rende ook de trap op, achter het slachtoffer en de verdachte aan. Aangekomen op de eerste verdieping is de verdachte door medewerkers van het restaurant gescheiden van de benadeelde en het slachtoffer, waardoor een grote lege ruimte tussen de verdachte enerzijds en de benadeelde en het slachtoffer anderzijds ontstond. De verdachte is toen van de ene naar de andere kant van de ruimte – en op de benadeelde en het slachtoffer af – gerend, terwijl één van de medewerkers hem wederom tevergeefs heeft geprobeerd tegen te houden. De verdachte heeft zich vervolgens opnieuw in een gevecht met de benadeelde gestort, waarbij hij de benadeelde meermalen met de hand en de vuist op het hoofd en in het gezicht heeft geslagen.

De verdachte heeft op de terechtzitting in eerste aanleg verklaard dat hij, ondanks dat partijen van elkaar gescheiden waren, toch op de benadeelde en het slachtoffer is afgegaan, omdat hij verhaal wilde gaan halen.

Het hof is van oordeel dat deze gedragingen van de verdachte naar de uiterlijke verschijningsvorm en op grond van diens bedoeling moeten worden aangemerkt als (een tegenaanval en dus als) aanvallend. Daarop stuiten de beroepen op noodweer en noodweeroxces af (vgl. ECLI:NL:HR:2016:108).

De Hoge Raad haalt artikel 41 Sr aan en overweegt dat een beroep op noodweer niet kan worden aanvaard wanneer de gedraging van degene die zich op deze exceptie beroept, noch op grond van diens bedoeling, noch op grond van de uiterlijke verschijningsvorm van zijn gedraging kan worden aangemerkt als ‘verdediging’, maar – naar de kern bezien – als aanvallend moet worden gezien, bijvoorbeeld gericht op een confrontatie of deelneming aan een gevecht. In zo een geval kan ook een beroep op noodweeroxces niet slagen (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BK4788 en ECLI:NL:HR:2016:456, r.o. 3.3 en 3.6.1).

De Hoge Raad overweegt dat het hof het beroep op noodweerexces heeft verworpen, kort gezegd omdat de omstandigheid dat de verdachte zelf op de benadeelde en het slachtoffer is afgegaan, als tegenaanval en dus als aanvallend moet worden beschouwd. Daarmee heeft het hof kennelijk toepassing willen geven aan de weergegeven uitzondering dat bij aanvallende gedragingen een beroep op noodweer en noodweerexces niet kan worden aanvaard. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel, nu het hof weliswaar in zijn overwegingen heeft betrokken dat de verdachte zich opnieuw in het gevecht heeft gestort omdat hij ‘verhaal wilde halen’, maar het hof daarbij geen aandacht heeft besteed aan wat door de verdediging in hoger beroep naar voren is gebracht, erop neerkomend dat die opmerking uit haar verband is gerukt en dat het direct voorafgaande geweld dat tegen de verdachte is uitgeoefend leidde tot de gedragingen van de verdachte, zodat volgens de verdediging geen sprake was van aanvallende gedragingen van de verdachte, niet begrijpelijk is.

RECHTSPRAAK

Afwijzing van bij appelschriftuur gedaan en ter terechtzitting in hoger beroep herhaald getuigenverzoek (twee verbalisanten), omdat verdedigingsbelang ontoereikend is onderbouwd. Afwijzing toereikend gemotiveerd?

Afwijzing van bij appelschriftuur gedaan en ter terechtzitting in hoger beroep herhaald getuigenverzoek (twee verbalisanten), omdat verdedigingsbelang ontoereikend is onderbouwd. Afwijzing toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van [verbalisant 1] en [verbalisant 2] als getuigen.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van de verbalisanten [verbalisant 1] en [verbalisant 2] afgewezen op de grond dat het belang van de verdediging bij het horen van deze getuigen ontoereikend is onderbouwd. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk in het licht van wat door de raadsman bij pleidooi – mede in aanvulling op de onderbouwing van het daarvoor al gedane verzoek tot het horen van deze getuigen – naar voren is gebracht en dat in de kern inhoudt dat (i) toen de verdachte op het politiebureau verbleef door de verbalisanten niet een vordering is gedaan tot uitlevering van vuurwapens als bedoeld in artikel 52 lid 1 Wet wapens en munitie, maar tijdens een verhoor alleen vragen aan hem zijn gesteld over de vindplaats van een vuurwapen dat de verbalisanten al daaraan voorafgaand in de woning zouden hebben gevonden, (ii) voorafgaand aan dat verhoor geen consultatiebijstand heeft plaatsgevonden en tijdens het verhoor niet de cautie is verleend, en (iii) daarom sprake is geweest van onherstelbare vormverzuimen die moeten leiden tot bewijsuitsluiting dan wel strafvermindering.

Het cassatiemiddel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof

Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1837

Zaaknummer: 20/00510

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: R.A.J. Verploegh

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Heeft ECLI:NL:HR:2018:507 over ambtshalve beperking van het cassatieberoep in strafzaken met een samengestelde tenlastelegging gevolgen voor de wijze waarop de Hoge Raad het cassatieberoep in uitleveringszaken pleegt op te vatten?

Heeft ECLI:NL:HR:2018:507 over ambtshalve beperking van het cassatieberoep in strafzaken met een samengestelde tenlastelegging gevolgen voor de wijze waarop de Hoge Raad het cassatieberoep in uitleveringszaken pleegt op te vatten?

Opmerking over de omvang van cassatieberoep

In de cassatieschriftuur en de conclusie van de advocaat-generaal wordt de vraag aan de orde gesteld of het arrest van de Hoge Raad van 24 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:507 gevolgen heeft voor de wijze waarop de Hoge Raad het cassatieberoep in uitleveringszaken pleegt op te vatten. Naar aanleiding daarvan merkt de Hoge Raad het volgende op.

In het arrest van de Hoge Raad van 24 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:507 heeft de Hoge Raad:

- onder 1.1 onder meer het volgende geciteerd uit zijn arrest van 31 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA1610:

‘In de rechtspraak heeft zich de gewoonteregels ontwikkeld dat in zaken met meerdere, cumulatief tenlastegelegde feiten het door de verdachte zonder enige beperking ingestelde beroep in cassatie pleegt te worden opgevat als niet te zijn gericht tegen (bijvoorbeeld) de vrijspraak van het cumulatief tenlastegelegde feit.’

- en heeft hij, voor zover hier van belang, verder het volgende overwogen:

‘1.2. Op grond van voormelde gewoonteregels pleegt de Hoge Raad in zaken met meerdere, cumulatief tenlastegelegde feiten het door de verdachte zonder enige beperking ingestelde

beroep in cassatie ambtshalve te beperken tot – naar de kern bezien – de verdachte belastende beslissingen. De Hoge Raad is van oordeel dat deze ambtshalve beperking van het cassatieberoep heroverweging behoeft. Dat berust op het volgende.

Zoals in de arresten van de Hoge Raad van 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, ECLI:NL:HR:2012:BX0129, NJ 2013/242, ECLI:NL:HR:2012:BX7004, NJ 2013/243 en ECLI:NL:HR:2012:BX0132, NJ 2013/244 inzake art. 80a RO is overwogen, zal in gevallen waarin die bepaling kan worden toegepast, het gebruik van het bijzondere instrument van ambtshalve cassatie niet snel aan de orde zijn, onder meer omdat ervan moet worden uitgegaan dat misslagen in de bestreden uitspraak of fouten in de aan die uitspraak voorafgegane procedure zijn opgemerkt en dat het achterwege blijven van een daarop toegespitste klacht berust op een weloverwogen keuze, en omdat het bij een beperkte capaciteit om cassatieberoepen te behandelen en gelet op de noodzaak zaken binnen een aanvaardbare termijn af te doen, in de rede ligt de behandeling in cassatie te concentreren op de door rechtsgeleerde tussenkomst ingediende klachten.

Ook ten aanzien van het instellen van het beroep in cassatie en het al dan niet beperken van dat beroep of het al dan niet (gedeeltelijk) intrekken daarvan mag worden aangenomen dat dit berust op een weloverwogen keuze. Op grond van art. 429 Sv zijn partijen immers bevoegd het beroep in cassatie slechts tegen een gedeelte van een uitspraak in te stellen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid het beroep in cassatie geheel of gedeeltelijk in te trekken op de wijze die in de art. 453-455 Sv is voorzien. Dat partijen aldus zelf de reikwijdte van het cassatieberoep kunnen bepalen is van belang omdat de Hoge Raad in toenemende mate te maken krijgt met zaken waarin een reeks feiten cumulatief en/of alternatief is tenlastegelegd terwijl niet altijd duidelijk is of de steller van de tenlastelegging heeft bedoeld de verdachte aldus één (samengesteld) strafbaar feit dan wel meerdere zelfstandige strafbare feiten te verwijten. Het ligt niet op de weg van de Hoge Raad om vragen die dergelijke tenlasteleggingen oproepen met betrekking tot de omvang van het cassatieberoep ambtshalve te beoordelen en te beslissen.

Uit het achterwege blijven van het gebruik van voormelde bevoegdheden leidt de Hoge Raad daarom voortaan af dat het niet beperken van het beroep berust op een weloverwogen keuze en dat hij zich zonder een onderzoek dat voormelde gewoonteregels met zich brengt uit te voeren, kan concentreren op de beslissingen waartegen de cassatieschriftuur zich keert. (...)

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt evenwel geen verandering in de op art. 427 Sv gebaseerde beoordeling van de ontvankelijkheid van een zonder beperking ingesteld cassatieberoep in zaken waarin primair een misdrijf en subsidiair een overtreding is tenlastegelegd en waarin (i) de verdachte van het primair tenlastegelegde is vrijgesproken of

anderszins geen veroordeling is gevolgd ter zake van het primair tenlastegelegde misdrijf, (ii) hij uitsluitend ter zake van de overtreding ofwel schuldig is verklaard zonder oplegging van een straf of maatregel ofwel is veroordeeld tot een geldboete van niet meer dan € 250,-, (iii) het Openbaar Ministerie geen beroep in cassatie heeft ingesteld tegen de beslissing ter zake van het primair tenlastegelegde en (iv) niet blijkt van een rechtens te respecteren belang van de verdachte bij zijn beroep in cassatie tegen de beslissing ter zake van het primair tenlastegelegde. In dergelijke uitzonderlijke gevallen placht en pleegt de Hoge Raad een door de verdachte onbeperkt ingesteld beroep in cassatie – mede om redenen van proceseconomie – op te vatten als uitsluitend te zijn gericht tegen de veroordeling ter zake van de subsidiair tenlastegelegde overtreding. In aanmerking genomen dat uit de tekst en de strekking van art. 427 Sv volgt dat voor de vraag of cassatieberoep openstaat de beslissing ter zake van de overtreding bepalend is en niet de wijze waarop de tenlastelegging is ingericht, leidt het vorenstaande ertoe dat in de hiervoor omschreven bijzondere gevallen het cassatieberoep op grond van het tweede lid van art. 427 Sv niet-ontvankelijk wordt verklaard. (Vgl. HR 16 mei 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV2354, NJ 2007/312.)

Op grond van artikel 429 Sv kan het beroep in cassatie ook tegen een gedeelte van een vonnis of arrest worden ingesteld. Deze bepaling is in artikel 31 lid 7 Uitleveringswet niet uitdrukkelijk op het cassatieberoep tegen een uitspraak over het verzoek tot uitlevering van overeenkomstige toepassing verklaard. Niettemin is er geen reden waarom die bepaling niet toepasselijk zou moeten zijn in uitleveringszaken en kan – zo volgt uit onder meer HR 10 april 1979, ECLI:NL:HR:1979:AC1376 – in uitleveringszaken het cassatieberoep eveneens worden beperkt tot een gedeelte van de uitspraak van de rechtbank over het verzoek tot uitlevering. Beperkingen van het cassatieberoep zijn echter niet toelaatbaar indien als gevolg van het beperkte cassatieberoep na gehele of gedeeltelijke vernietiging van de bestreden uitspraak niet meer naar behoren (opnieuw) recht kan worden gedaan. Beperkingen in het cassatieberoep die dat effect kunnen hebben, acht de Hoge Raad ontoelaatbaar (vgl. voor strafzaken HR 31 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA1610).

In uitleveringszaken pleegt de Hoge Raad het door de opgeëiste persoon zonder enige beperking ingestelde cassatieberoep op te vatten als niet te zijn gericht tegen de partiële ontoelaatbaarverklaring van de verzochte uitlevering. Daarin heeft het hiervoor vermelde, op samengestelde tenlasteleggingen gerichte arrest geen verandering gebracht.

Volgens de akte rechtsmiddel van 6 oktober 2021 is in deze zaak het beroep niet gericht tegen de in de uitspraak van de rechtbank vervatte ontoelaatbaarverklaring.

Het middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de uitspraak van de rechtbank in strijd met artikel 28 lid 3 Uitleveringswet niet een voldoende duidelijke vermelding bevat van het feit waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan.

De rechtbank heeft de uitlevering van de opgeëiste persoon aan de Republiek Zuid-Korea toelaatbaar verklaard ter strafvervolgung 'voor het in de stukken omschreven feit B, oplichting'. De uitspraak van de rechtbank vermeldt echter niet met voldoende precisie om welke stukken het gaat en bevat daarom niet een voldoende duidelijke omschrijving van het feit waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan.

Het cassatiemiddel klaagt hierover terecht. De Hoge Raad zal dit verzuim herstellen door de uitlevering toelaatbaar te verklaren voor het feit dat is omschreven in het na te noemen door de verzoekende Staat bij het uitleveringsverzoek overgelegde stuk.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van de rechtbank, maar uitsluitend voor zover de rechtbank heeft verzuimd het feit waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan, toereikend te vermelden, verklaart de uitlevering toelaatbaar voor het feit zoals omschreven in de 'Facts of Crime' onder B, in de 'Warrant of Arrest', gegeven door Judge JEONG Yoon-Taek, Seoul Central District Court, van 16 januari 2020 en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1835

Zaaknummer: 21/03217

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: G.A. Jansen en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 28 UW, 31 UW en 429 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft hof een onjuiste uitleg gegeven aan het bestanddeel ‘in staat van verminderd bewustzijn’?

Heeft hof een onjuiste uitleg gegeven aan het bestanddeel ‘in staat van verminderd bewustzijn’?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het bestanddeel ‘in staat van verminderd bewustzijn verkeren’ in artikel 243 Sr.

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat voor de bewezenverklaring van het bestanddeel ‘in staat van verminderd bewustzijn verkeren’ niet alleen is vereist dat de rechter vaststelt dat de persoon met wie de in artikel 243 Sr bedoelde seksuele handelingen werden gepleegd ten tijde van die handelingen in staat van verminderd bewustzijn verkeerde, maar ook dat de rechter moet vaststellen dat die staat van verminderd bewustzijn tot gevolg heeft gehad het onvermogen van die persoon om de wil te bepalen of kenbaar te maken met betrekking tot de seksuele handelingen. Die opvatting is onjuist. Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het tevergeefs voorgesteld.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1832

Zaaknummer: 20/02301

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 243 Sr

RECHTSPRAAK

Betekening dagvaarding in hoger beroep aan verdachte in het buitenland (Turkije).

Betekening dagvaarding in hoger beroep aan verdachte in het buitenland (Turkije).

Het cassatiemiddel richt zich onder meer tegen het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend.

Uit de stukken moet worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van het betekenen van de dagvaarding in hoger beroep niet was gedetineerd en dat van hem niet een feitelijke woon- of verblijfplaats in Nederland, maar wel een adres in Turkije bekend was. Gelet hierop en in aanmerking genomen wat hiervoor is overwogen, is het kennelijke oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend, niet toereikend gemotiveerd. De klacht slaagt daarom. De Hoge Raad zal de dagvaarding in hoger beroep nietig verklaren.

Gelet op de beslissing die hierna volgt, is bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en verklaart de dagvaarding in hoger beroep nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1833

Zaaknummer: 20/02914

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan en N. Gonzalez Bos

Wetsartikelen: 588 (oud) Sv

RECHTSPRAAK

Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces.

Een beroep op noodweer kan niet worden aanvaard wanneer de gedraging van degene die zich op deze exceptie beroept, noch op grond van diens bedoeling, noch op grond van de uiterlijke verschijningsvorm van zijn gedraging kan worden aangemerkt als ‘verdediging’, maar – naar de kern bezien – als aanvallend moet worden gezien, bijvoorbeeld gericht op een confrontatie of deelneming aan een gevecht. In zo een geval kan ook een beroep op noodweerexces niet slagen. (Vgl. HR 8 juni 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK4788 en HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, r.o. 3.3 en 3.6.1.)

Het hof heeft het beroep op noodweerexces verworpen, kort gezegd omdat de omstandigheid dat de verdachte zelf op [benadeelde] en [slachtoffer] is afgegaan, als tegenaanval en dus als aanvallend moet worden beschouwd. Daarmee heeft het hof kennelijk toepassing willen geven aan de hiervoor bedoelde uitzondering dat bij aanvallende gedragingen een beroep op noodweer en noodweerexces niet kan worden aanvaard. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, nu het hof weliswaar in zijn overwegingen heeft betrokken dat de verdachte zich opnieuw in het gevecht heeft gestort omdat hij ‘verhaal wilde halen’, maar het hof daarbij geen aandacht heeft besteed aan wat door de verdediging in hoger beroep naar voren is gebracht, erop neerkomend dat die opmerking uit haar verband is gerukt en dat het direct voorafgaande geweld dat tegen de verdachte is uitgeoefend leidde tot de gedragingen van de verdachte, zodat volgens de verdediging geen sprake was van aanvallende gedragingen van de verdachte.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1828

Zaaknummer: 19/05643

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: Kuipers, M. M. Kuipers

Wetsartikelen: 41 Sr